

Maarakennuskustannusindeksi

2011, lokakuu

Maarakennusalan kustannukset nousivat lokakuussa 7,1 prosenttia

Tilastokeskuksen mukaan maarakennusalan kustannukset nousivat 7,1 prosenttia vuoden 2010 lokakuusta vuoden 2011 lokakuuhun. Kustannusten vuosimuutos vaihteli osaindekseittäin muiden teknisten järjestelmien 3,9 prosentista päällysteiden 17,2 prosenttiin.

Maarakennuskustannusindeksi 2005 = 100, lokakuu 2011

Indeksi 2005 = 100	Pisteluku	Vuosimuutos, %
Maarakennuskustannusindeksi, kokonaisindeksi	130,8	7,1
Pohjarakenteet	120,2	4,8
Maarakenteet	127,6	5,2
Kalliorakenteet	126,3	4,2
Päällysteet	159,1	17,2
Kunnallistekniset järjestelmät	127,3	6,4
Betonirakenteet	126,3	4,4
Muut tekniset järjestelmät	119,5	3,9
Murskaustyöt ¹⁾	129,3	7,4
Kunnossapito ¹⁾	127,8	6,4

1) erillisindeksi

Kokonaisindeksin nousuun vaikuttivat erityisesti materiaalien kallistuminen ja oman kaluston kustannusten kasvu. Materiaalikustannuksia nosti etenkin bitumi- ja muovituotteiden hintojen nousu. Oman kaluston kustannuksia kasvatti varsinkin polttoaineiden kallistuminen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maarakennuskustannusindeksi 2005=100.....	3
Liitetaulukko 2. M-, K-, S- ja H-indeksit 2005=100.....	3
Liitetaulukko 3. Maarakennuskustannusindeksi 2000=100.....	3
Liitetaulukko 4. M-, K-, S- ja H-indeksit 2000=100.....	3
Maarakennuskustannusindeksin laatuseloste.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maarakennuskustannusindeksi 2005=100

Indeksi 2005=100	Pisteluku 2011:10	2011:09	2010:10	2011:09 - 2011:10 %	2010:10 - 2011:10 %
Maarakennuskustannukset, kokonaisindeksi	130,7	130,1	122,1	0,5	7,1
Pohjarakenteet	120,2	119,8	114,7	0,3	4,8
Maarakenteet	127,6	126,8	121,3	0,7	5,2
Kalliorakenteet	126,3	126,3	121,2	0,0	4,2
Päällystysteet	159,0	156,4	135,8	1,7	17,1
Kunnallistekniset järjestelmät	127,3	127,1	119,7	0,1	6,4
Betonirakenteet	126,3	127,7	121,1	-1,1	4,4
Muut järjestelmät	119,5	119,5	115,0	0,0	3,9
Murskaustyöt 1)	129,3	128,9	120,4	0,3	7,4
Kunnossapito 1)	127,8	127,4	120,1	0,3	6,4

1) erillisindeksi

Liitetaulukko 2. M-, K-, S- ja H-indeksit 2005=100

Indeksi 2005=100	Pisteluku 2011:10	2011:09	2010:10	2011:09 - 2011:10 %	2010:10 - 2011:10 %
M-indeksi, Kokonaisindeksi ilman betonirakenteita ja työvoimakustannuksia	134,6	133,4	123,1	0,8	9,3
K-indeksi, Kalliorakenteiden indeksi ilman työvoimakustannuksia	128,5	128,5	121,3	0,0	5,9
S-indeksi, Betonirakenteiden indeksi ilman työvoimakustannuksia	128,0	130,0	121,8	-1,6	5,1
H-indeksi, Kunnossapidon indeksi ilman työvoimakustannuksia	130,0	129,5	120,9	0,4	7,5

Liitetaulukko 3. Maarakennuskustannusindeksi 2000=100

Indeksi 2000=100	Pisteluku 2011:10	2011:09	2010:10	2011:09 - 2011:10 %	2010:10 - 2011:10 %
Maarakennuskustannukset, kokonaisindeksi	150,9	150,2	141,0	0,5	7,1
Pohjarakennustyöt	132,2	131,8	126,2	0,3	4,8
Maarakennustyöt	151,4	150,4	143,9	0,7	5,2
Kalliorakennustyöt	145,6	145,6	139,7	0,0	4,2
Murskaustyöt	151,9	151,5	141,5	0,3	7,4
Päällystystyöt	173,1	170,3	147,9	1,7	17,1
Vesihuoltotyöt	146,5	146,2	137,7	0,2	6,4
Sillanrakennustyöt	155,1	156,8	148,6	-1,1	4,4
Hoito ja kunnossapito 1)	151,1	150,7	142,1	0,3	6,4

1) erillisindeksi

Liitetaulukko 4. M-, K-, S- ja H-indeksit 2000=100

Indeksi 2000=100	Pisteluku 2011:10	2011:09	2010:10	2011:09 - 2011:10 %	2010:10 - 2011:10 %
M-indeksi, Kokonaisindeksi ilman sillanrakennustyötä ja työvoimakustannuksia	152,0	150,7	139,1	0,8	9,3
K-indeksi, Kalliorakennustyön indeksi ilman työvoimakustannuksia	148,8	148,8	140,4	0,0	5,9
S-indeksi, Sillanrakennustyön indeksi ilman työvoimakustannuksia	161,9	164,4	154,1	-1,6	5,1
H-indeksi, Hoidon ja kunnossapidon indeksi ilman työvoimakustannuksia	154,3	153,7	143,5	0,4	7,5

Maarakennuskustannusindeksin laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maarakennuskustannusindeksi sisältää indeksipistelukuja maarakentamisen urakointiin liittyvien tuotantopanosten hintamuutoksista.

Tilastoa käytetään kuvaamaan hintapaineita maarakentamisen alalla. Sitä käytetään keskeisesti alan yrittäjien ja palvelujen ostajien välisissä neuvotteluissa, kun arvioidaan alalla toteutunutta kustannustekijöiden hintamuutosta. Tilaston erityisindeksejä voidaan käyttää pitkäaikaisten sopimusten indeksiehdossa, jolloin sopimuksessa määritetyn maksumäärän loppusumma sidotaan suoraan indeksiehtoindeksin muutokseen. Yritykset voivat käyttää myös maarakennuskustannusindeksin alaindeksejä vertaillaan hankintojensa hintakehitystä suhteessa keskimääräiseen kehitykseen.

1.2 Tietolähteet

Maarakennusalan panosten hintatiedoista osa saadaan muihin tilastoihin kuten Rakennuskustannusindeksiin, Tuottajahintaindekseihin, Maarakennusalan konekustannusindeksiin, Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksiin ja Kuluttajahintaindeksiin kerättävistä panoshinnoista ja osa kerätään omilta tiedonantajilta. Tietolähteinä ovat tuotteiden ja palvelujen myyjät sekä mm. palkkatilastot, alan työehtosopimukset, Suomen Pankin tilastot ja vakuutuslaitosten hinnastot.

1.3 Luokitukset

Maarakennuskustannusindeksi on jaettu osaindekseihin. Näitä ovat pohjarakenteet, maarakenteet, kalliorakenteet, päällysteet, kunnallistekniset järjestelmät, betonirakenteet ja muut tekniset järjestelmät. Lisäksi tuotetaan murskaustöiden ja kunnossapidon erillisindeksejä.

Kustannukset on ryhmitelty työvoiman, oman kaluston, ostettujen konepalvelujen, ostettujen kuljetuspalvelujen, materiaalien sekä työmaan yhteiskustannusten panosnimikkeisiin.

Panosnimikkeet jakautuvat vielä yksityiskohtaisempiin eriin, kustannustekijöihin.

1.4 Käsitteet

Indeksin keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitetietokannassa.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Tilastoinnissa noudatetaan Tilastolakia (280/2004). Tiedonantajilta kerätään vain ne indeksin kannalta välttämättömät tiedot, joita ei saada muualta. Tietoja julkaistaessa otetaan huomioon tietojen luottamuksellisuus. Tuloksista ei voi päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai kehitystä. Tiedonantovelvoite perustuu Tilastolakiin (280/2004).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maarakennuskustannusindeksi on kiinteäpainoinen indeksi, joka lasketaan Laspeyresin hintaindeksin mukaisesti. Indeksien laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi valittujen hyödykkeiden kuukausittaisen hintaseurannan.

Maarakennuskustannusindeksin painorakenne on muodostettu tyyppihankkeiden ja tyyppiurakoiden perusteella sekä osin laskennallisesti.

Hintanimikkeitä on valittu edustamaan yksi tai useampia ominaisuuksiltaan muuttumattomia hyödykkeitä, joiden hintoja kuukausittain seurataan. Hintatietoja kerätään vähintään kolmesta lähteestä tai tiedonantajaryhmästä. Tästä yleisperiaatteesta on jouduttu poikkeamaan silloin, kun jonkun hyödykkeen myyjä on ollut vähemmän kuin kolme ja hyödykkeelle ei ole ollut vaihtoehtoja tai hyödykkeen kustannusmerkitys on vähäinen. Hintatiedustelut toteutetaan faksi-, puhelin- tai sähköisenä kyselyinä.

Maarakennuskustannusindeksiä on uudistettu viiden vuoden välein. Uudistuksista on tehty menetelmäkuvaus: Maarakennuskustannusindeksi 1990=100, Käsikirjoja 32, 22.11.1993,

Maarakennuskustannusindeksi 1995=100, pdf, 1.8.2000, Maarakennuskustannusindeksi 2000=100, pdf, heinäkuu 2005 ja Maarakennuskustannusindeksi 2005=100, pdf, syyskuu 2009.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Perusvuodella 2000 tuotetun indeksin osaindeksit kattoivat arviolta 75 prosenttia kaikista maa- ja vesirakennustuotannon kustannuksista ja 85 prosenttia urakoitsijoiden toteuttaman tuotannon kustannuksista. Uuden indeksin myötä kattavuus on kasvanut, sillä esimerkiksi vesihuoltotyöt korvanneen kunnallisteknisten järjestelmien kuvausalue on laajempi kuin vesihuoltotöiden ja betonirakenteilla laajempi kuin sillanrakennustöillä. Indeksiin lisättiin myös uutena osaindeksinä muut tekniset järjestelmät, joka sisältää mm. aikaisemmin puuttuneet valaistus- ja liikenteenohjausjärjestelmät. Merkittävimmät puutteet ovat ruoppaus-, viher- ja viimeistelytyöt sekä satamalaitureiden rakentaminen. Osaindeksit eivät edusta kaikkia erilaisia suunnitteluratkaisuja.

Tilasto kuvaa maarakentamisen peruspanosten keskimääräistä hintakehitystä koko maan tasolla. Tilasto ei kerro mahdollisista eri alueiden eroavaisuuksista.

Indeksimuutokset kuvaavat yritysten maksamaa hintaa työvoimasta, koneista, vakuutuksista, ostetuista palveluista jne., joita yrittäjä tarvitsee tuottaakseen palvelun. Indeksi ei kuvaa palvelun ostajan maksamaa hintaa, johon vaikuttaisivat kustannusten lisäksi toimintaylijäämä sekä tuottavuuden muutos.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Hintatiedot kerätään kuukauden 15. päivän mukaisina tai koko kuukauden keskiarvon mukaisina. Hinnoissa ei ole mukana arvonlisäveroa.

Maarakennuskustannusindeksi ilmestyy tilastointikuukautta seuraavan kuukauden 18. päivä. Mikäli päivä osuu viikonloppuun, indeksi julkaistaan seuraavana maanantaina.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maarakennuskustannusindeksistä tehdään kuukausijulkaisu sekä yksityiskohtaisempia tietoja sisältävä kuukausituloste. Julkaisu on tilattavissa Tilastokeskuksen myynnistä (puh. 09-1734 2011, myynti@tilastokeskus.fi) tai internetistä Tilastotorin kautta. Kuukausituloste voidaan tilata tilastoa tuottavasta yksiköstä (puh. 09-1734 3369, kui.tilastokeskus@tilastokeskus.fi). Tietoja on saatavilla myös internetistä Statfin-tilastotietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maarakennusalaa koskevia kustannusindeksejä on julkaistu vuodesta 1964 alkaen, kun tierakennuskustannusindeksin tuotanto alkoi. Vuodesta 1980 tierakennuskustannusindeksin rinnalla on julkaistu maarakennuskustannusindeksiä ja vuodesta 1990 lähtien maarakennusalan konekustannusindeksiä. Tie- ja maarakennuskustannusindeksit 1963=100, 1972=100, 1980=100 ja 1985=100 laskettiin pääasiassa tie- ja vesirakennuslaitoksen kustannusrakenteen ja panostietojen perusteella. Indeksit kuvasivat pääasiassa tielaitoksen omassa työssään käyttämien panosten kehittymistä.

Vuonna 1990 uudistettiin maarakennuskustannusindeksi täysin. Uudistuksessa muutettiin maarakennuskustannusindeksi urakoitsijoiden kustannusrakenteita ja panosten käyttöä vastaavaksi. Samalla lopetettiin erillisen tierakennuskustannusindeksin tuotanto. Perusvuoden 2005 indeksissä luovuttiin työlajeista. Ne korvattiin osaindeksillä, jotka kuvaavat erilaisia rakenteita ja järjestelmiä.

Muita Tilastokeskuksessa vastaavalla periaatteella tuotettuja kustannusindeksejä ovat Rakennuskustannusindeksi, Maarakennusalan konekustannusindeksi, Metsäalan konekustannusindeksi, Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi, Linja-autoliikenteen kustannusindeksi ja Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maarakennuskustannusindeksin julkaistut pisteluvut ovat julkaisuhetkellä aina lopullisia. Tämän jälkeen niitä ei enää muuteta.

Maarakennuskustannusindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä indeksiä tuottavasta Tilastokeskuksen yksiköstä.

Lisätietoja

Matias Kempainen (09) 1734 3564

Tuula Turunen (09) 1734 3369

Vastaava tilastojohtaja:

Kari Molnar

kui.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maarakennuskustannusindeksi 2011, lokakuu. Tilastokeskus